

GEORGE ENESCU
FESTIVAL

16 septembrie, ora 22.30

Generozitate prin muzică

---

27 august - 24 septembrie 2023
festivalenescu.ro

Program

CONCERTELE DE LA MIEZUL NOPTII

Ateneul Român

KATE LINDSEY mezzosoprană

BAPTISTE TROTIGNON pian, aranjamente muzicale

Weill *Nanna's Lied; Thousands of Miles, Big Mole (din Lost in the Stars); Denn wie man sich bettet, so liegt man (din Rise and Fall of the City of Mahagonny)*

Korngold *Schneeglöckchen*

Zemlinsky *Und hat der Tag all seine Qual*

Weill *Buddy on the Nightshift – Berlin im Licht; Don't Look Now*

Alma Mahler *Die stille Stadt; Hymne*

Weill *Pirate Jenny – Barbara Song (din The Threepenny Opera); Je ne t'aime pas; Lonely House – We'll go away together (din Street Scene); Trouble Man (din Lost in the Stars)*

Zemlinsky *Selige Stunde*

Povestea acestui recital începe cu discul intitulat simbolic, după titlul unei piese din program, **Thousands of Miles**, disc pe care cei doi interpreți l-au lansat în 2017 adăugându-i de atunci un lung turneu internațional cu același conținut. Selecția vizează diverse stiluri alternând musical de pe Broadway cu operă americană contaminată de jazz, cântece de cabaret sau din cluburile de noapte interbelice, în izbitor contrast cu lieduri germane romantice și postromantice. Autorii sunt compozitori evrei – prin naștere sau căsătorie – emigrați din Germania sau Austria în S.U.A. datorită persecuțiilor naziste. Predomină secvențe din creația lui Kurt Weill (1900-1950), cărora li se adaugă lucrări de tinerețe ale altor trei confrăți: contemporanul său Erich Wolfgang Korngold (1897-1957), iar din generația precedentă, Alexander von Zemlinsky (1871-1942) și Alma Mahler (1879-1964).

Cronologic, cele mai timpurii piese din program sunt liedurile lui Zemlinsky, **Und hat der Tag all seine Qual/ Și toate chinurile zilei au fost plânse cu lacrimi de rouă** și **Selige Stunde/ Ora fericită**, compuse la Viena în preajma anului 1900, perioada când a întâlnit-o pe cuceritoarea Alma Schindler căreia i-a fost profesor de compoziție și, pentru scurtă vreme, iubit. Curând după idila lor, ea a devenit soția lui Gustav Mahler, rămasă celebră și ca muză, prietenă, amantă sau soție a altor intelectuali și artiști iluștrii – un fel de George Sand austriacă.

Alma Mahler a fost totodată una dintre primele compozitoare de notorietate, genul ei predilect fiind miniatura pentru voce și pian. Nu și-a datat manuscrisele dar a publicat câteva cicluri de lieduri, primul în 1911, care cuprinde și **Die stille Stadt/ Orașul liniștit**, pe versuri de Richard Dehmel. **Hymne/ Imn** pe versuri de Novalis a apărut în 1924.

Korngold, compozitor austriac (autorul operei *Die tote Stadt/ Orașul mort* care l-a făcut celebru la doar 23 de ani), cel ce avea să se impună la Hollywood ca unul dintre cei mai importanți compozitori de muzică de film, este prezent aici cu un lied compus în adolescență pe versuri de Eichendorff, **Schneeglöckchen/ Ghiocel**. În toate aceste lieduri germane, Kate Lindsey sesizează „armonii și structuri muzicale pline de neliniște crescândă, o căutare constantă a sensului în muzică și poezie.”

Cu totul altul este universul lui Kurt Weill, încă de la sfârșitul anilor 1920. Lucrările lui reflectă – spune Lindsey – „o societate plină de amărăciune, disperată să supraviețuiască, în mod emoționant înseninată prin personaje feminine care au fost obligate să-și vândă trupurile pentru a trăi; femei maltratate, abuzate, dar care, înarmate cu cinismul vremii lor, exprimă o oarecare speranță și hotărâre.” Selecția ei include cinci cântece disperate, începând cu **Nanna's Lied** pe versuri de Brecht, un cadou de Crăciun făcut de Weill în 1939 soției sale, celebra cântăreață, dizeuză și actriță, Lotte Lenya. Tot în această categorie intră **Je ne t'aime pas/ Nu te iubesc**, o șansonetă pe versuri de Maurice Magre compusă la Paris în 1934 pentru o cântăreață franțuzoaică.

Program

Celelalte trei lucrări alese sunt: **Berlin im Licht**, creat pe text propriu pentru expoziția cu același nume din 1928, cântec încadrat de **Buddy on the Nightshift** pe versuri de Oscar Hammerstein - un dar făcut în 1942 soldaților americani de pe front – și **Don't Look Now, But My Heart is Showing**, pe text de Ann Ronell, pentru filmul *One Touch of Venus* din 1948 cu Ava Gardner în rolul titular.

În afara acestor lucrări de sine stătătoare, sunt incluse în program secvențe din lucrări scenice reprezentative pentru creația lui Kurt Weill. Desigur, emblematică rămâne **Die Dreigroschenoper/ Opera de trei parale**, piesă cu muzică scrisă în 1928 la Berlin cu colaborarea literară a lui Bertold Brech – o incursiune în lumea interlopă a Londrei victoriene, inspirată de *Beggars' Opera/ Opera calicilor de John Gay*. Personajului feminin principal, Polly, îi aparțin cele două momente alese din această lucrare: **Die Seeräuber-Jenny/ Pirata Jenny** și **Barbara Song**. Tot din perioada germană, cea a colaborării cu Brecht, mai precis, din 1930 datează și **Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny/ Ascensiunea și decăderea orașului Mahagonny**, operă politico-satirică în care numele fictiv al localității ascunde identitatea Berlinului din anii 1920, marcați de corupție, criză, mizerie. Amărăciunea cinică a prostituatei Jenny răzbate din piesa ei, **Denn wie man sich bettet, so liegt man/ Cum îți așterni, așa dormi**. Celor două lucrări scenico-muzicale germane li se adaugă în acest recital două succese newyorkeze de pe Broadway. Unul este **Street Scene/ Scenă de stradă** numită de Weill „operă americană”, care i-a adus în urma premierei din 1947 Premiul Tony „pentru cea mai bună muzică originală”. Semnificative ca tematică și atmosferă (acțiunea desfășurându-se într-un bloc din Est-Manhattan) sunt ambele secvențe alese, **Lonely House/ Casă singuratică** și **We'll go away together/ Vom pleca împreună**. Celălalt succes american consemnat aici a fost totodată și ultima lucrare a lui Weill pentru scenă, **Lost in the Stars/ Pierdut în stele** (1949), definită de el ca „tragedie muzicală” pe tema alienării. Din aceasta fac parte **Thousands of Miles/ Mii de mile** (*Fiecare trăiește singur într-o lume a întinericului / Traversând cerurile într-un arc singuratic / Salvat când dragostea țâșnește ca o scânteie / Peste mii și mii de mile*), **Big Mole - cârțița mare și neagră** fiind un miner care a forat atât de adânc încât a spart tavanul iadului – și **Trouble Man/ Buclucașul**, muștrare temătoare pentru bărbatul iubit pe care mizeria îl împinge la rele.

Ligia Ardelean

Mezzosoprană

Mezzosoprana **Kate Lindsey** este una dintre cele mai interesante voci ale generației sale și concertează alături de orchestre renumite.

Punctele culminante ale stagiunii 2022/2023 includ rolurile Idamante în *Idomeneo* la Metropolitan Opera, Dido în *Dido și Aeneas* la Gran Teatre del Liceu din Barcelona și revenirea la Wiener Staatsoper pentru a interpreta Donna Elvira în opera *Don Giovanni*, Octavian în *Der Rosenkavalier*, Der Komponist în *Ariadne auf Naxos* și Penelope în *Il ritorno d'Ulisse in patria*. Printre cele mai importante proiecte ale sale se numără un program dublu care include lucrările *Mahagonny Singspiel* și *Die sieben Todsünden* de Kurt Weill la Teatro alla Scala, producții la Wiener Staatsoper unde a interpretat pentru prima dată rolul principal în *Orlando* de Olga Neuwirth. Printre alte premiere se numără rolul principal în opera *The Handmaid's Tale* de Paul Ruders la English National Opera și Miranda în producția lui Katie Mitchell la Théâtre National de l'Opéra-Comique din Paris. A concertat la Metropolitan Opera în peste 100 de spectacole, în roluri precum Cherubino, Hänsel, Annio, Zerlina, Idamante, Nicklausse și Nerone. Primul album solo al lui Kate Lindsay, „Thousands of Miles” cu Baptiste Trotignon la pian, include lucrări de Weill, Korngold și Zemlinsky. Alături de orchestra Arcangelo și dirijorul Jonathan Cohen a înregistrat cel de-al doilea album al său, „Arianna”. Cel mai recent album al mezzosopranei, „Tiranno”, se concentrează asupra personajului Nero și cuprinde înregistrări în premieră mondială ale unor cantate de Scarlatti și Bartolomeo Monari. Kate Lindsay înregistrează exclusiv cu Outhere Music / Alpha.

©Daniel Welch

Pianist

La vârsta de șase ani, **Baptiste Trotignon** începe să studieze pianul și muzica clasică, iar mai târziu, în perioada adolescenței, descoperă jazzul și improvizația. Primele sale două albume în formație de trio (urmate de două albume de pian solo care au fost foarte apreciate de public și de critici) l-au adus în atenția publicului ca unul dintre cei mai spectaculoși membri ai unei noi generații de pianiști și l-au propulsat pe scenele unor importante evenimente culturale internaționale. A câștigat numeroase premii: Prix Django Reinhardt, Cel mai bun debutant francez la Victoires du Jazz 2003 și Marele Premiu la Concursul Internațional de Pian Martial Solal 2002. De-a lungul timpului, a luat parte la o serie de colaborări eclectice, concertând alături de artiști precum Tom Harrell, Stefano Di Battista, Aldo Romano sau Brad Mehldau.

©Fabrice Neddam

După primul său album „american” înregistrat la New York în 2008 („Share”), a primit Marele Premiu Sacem (2011) pentru activitatea sa de compozitor. În 2012, alături de Melody Gardot a lansat un album surprinzător de îndrăzneț, „Song Song Song Song”, demonstrând pasiunea sa pentru arta vocală. În colaborare cu Nicholas Angelich a compus primul său concert pentru pian, *Different Spaces*. Baptiste Trotignon continuă să redea o muzică deschisă și plină de imaginație alături de trioul „Hit”, avându-l ca invitat pe maestrul groove-ului Jeff Ballard. În 2016 a semnat cu casa de discuri SonyMusic pentru lansarea proiectului „Thousands of miles” care îmbina jazzul și muzica clasică, precum și două albume cu muzică sud-americană, „Chimichurri” alături de percuționistul argentinian Minino Garay și „Ancestral Memories” cu saxofonistul cubanez Yosvany Terry. În 2018, primește prestigiosul premiu Echo Jazz în Germania la categoria „Cel mai bun pianist” și compune prima sa lucrare simfonică *Hiatus et turbulences*, dar și *L'air de rien* pentru pian și orchestră, pe care le va interpreta în concert alături de Orchestre Philharmonique Radio France.

Albumul său „You've changed” a fost lansat în 2019 și include atât lucrări solo pentru pian, cât și o serie de duete cu invitați precum Joe Lovano, Avishai Cohen, Ibrahim Maalouf și Camélia Jordana. După 2 ani dedicați în principal compoziției orchestrale (*Move*, Concertul pentru trompetă scris pentru Romain Leleu, și *Anima*, prima sa simfonie) și câteva proiecte originale precum un duet cu Arthur Teboul (Feu Chatterton), se alătură din nou în 2023 casei de discuri Naïve cu „Brexit Music”, trio de jazz groove cu piese din muzica pop britanică de la Beatles la Radiohead.

De-a lungul timpului, a colaborat cu artiștii Jeanne Added, Nicholas Angelich, Stephane Belmondo, André Ceccarelli, Avishai Cohen, Natalie Dessay, Stefano Di Battista, Thomas Enhco, Melody Gardot, Tom Harrell, Camélia Jordana, Angélique Kidjo, Joe Lovano, Ibrahim Maalouf, Brad Mehldau, Christophe Miossec, Milton Nascimento, Vincent Peirani, Michel Portal, Enrico Rava, Aldo Romano, Vincent Segal, Archie Shepp, Arthur Teboul, Mark Turner, Alexandre Tharaud, Kenny Wheeler și a concertat alături de l'Orchestre Philharmonique de Radio-France, l'Orchestre National d'Ile-de-France, Stuttgart Philharmoniker, Sascha Goetzel și Ariane Matiakh.